

fastsætter udbetalingen og amortiseringen, således at det solgte ved en tilbagetagelse kan dække sælgerens krav.

I det i oktober 1980 fremsatte lovforslag blev udbetalingskravet på 20 pct. beregnet af kreditkøbsprisen (summen af kontantprisen og samtlige kreditomkostninger, jfr. lovforslagets § 8, stk. 1, nr. 5), under hensyn til at den af udvalget foreslåede ændring af beregningsgrundlaget for mindsteudbetalingen indebærer en risiko for et samlet forøget køb af forbrugsvarer. En række brancheorganisationer har imidlertid i henvendelser til folketingets retsudvalg kritiseret, at udbetalingens størrelse sættes i relation til kreditkøbsprisen. De har navnlig henvist til, at dette i praksis vil kunne medføre visse vanskeligheder med hensyn til at beregne mindsteudbetalingens beløbsmæssige størrelse. Justitsministeriet er på denne baggrund enig med de nævnte brancheorganisationer i, at det må anses for mindre hensigtsmæssigt at beregne mindsteudbetalingens størrelse som en procentsats af kreditkøbsprisen. § 19, 1. pkt., er derfor udformet som foreslået af kreditkøbsudvalget, således at mindsteudbetalingen beregnes i forhold til kontantprisen. Som nævnt ovenfor vil dette føre til en vis sænkning af kravet til mindsteudbetalingen, hvilket dog i praksis i nogen grad vil blive modvirket af reglen i lovforslagets § 28, stk. 2, jfr. ovenfor.

h) *Selvtægt (forslagets § 32).*

Kreditkøbsudvalgets forslag til modvirkning af selvtægt er omtalt foran under pkt. 3, f, 3°. Under høringen har politiet og anklagemyndigheden givet udtryk for betænkelighed ved udvalgets forslag om ændret påtalepraksis og om en registrering af anmeldelser vedrørende selvtægt. Imod udvalgets forslag om en ændring af anklagemyndighedens praksis vedrørende retsplejelovens § 725, stk. 3, således at de i bestemmelsen nævnte »almene hensyn« i videre omfang skulle føre til, at sager om ulovlig selvtægt i afbetalingsager blev undergivet offentlig påtale, er det bl. a. anført, at bestemmelsen ikke har sådanne tilfælde for øje, og at de hensyn, herunder ressourcehensyn, der begrundet reglen om privat påtale, taler mod at udpege afbetalingskøbere som en gruppe, hvor almene hensyn skulle kræve offentlig påtale. Hertil kommer, at grundlaget for et skøn over, om almene hensyn krævede påtale, formentlig måtte være en registrering, således at der kunne ske offentlig påtale, når der forelå gentagne overtrædelser. Politiet får ikke helt sjældent meddelelse om selvtægt med hensyn

til biler købt på afbetaling, men meddelelsen kommer så godt som altid fra *sælgeren*, der vil undgå, at bilen som følge af køberens anmeldelse efterlyses som stjålet. Det er derfor tvivlsomt, om man vil kunne gennemføre en registrering af blot nogenlunde tilfredsstillende omfang. En registreringsordning vil endvidere være personalekrævende for såvel politikredsene som for rigsregistraturen, og rigspolitechefen finder det særdeles uheldigt, såfremt der pålægges rigsregistraturen en yderligere arbejdsbyrde, uden at bl. a. personalet bliver forøget.

Justitsministeriet er enig med kreditkøbsudvalget i, at der er behov for regler, som kan modvirke sælgerens selvtægt i afbetalingsager. Justitsministeriet deler imidlertid politi- og anklagemyndighedens betænkeligheder ved en ændret behandling af anmeldelser om selvtægt og administration af reglen i retsplejelovens § 725, stk. 3, om offentlig påtale, når almene hensyn kræver det. Under hensyn hertil har justitsministeriet i stedet valgt at stille forslag om, at køberens beskyttelse udvides i procesretlig og forbrugere tillige i civilretlig henseende. Regler herom er medtaget i lovforslagets § 32. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

i) *Retsvirkninger af oplysningspligtens tilsidesættelse (forslagets § 39).*

Foran under pkt. 3, h, er redegjort for kreditkøbsudvalgets stillingtagen til, hvorledes overholdelse af oplysningspligten sikres bedst muligt gennem henholdsvis civilretlige eller strafferetlige sanktioner.

Udvalgets flertal har som nævnt skitseret en ordning, hvorefter manglende eller urigtige oplysninger som altovervejende hovedregel medfører, at køberen alene har pligt til at betale *kontantprisen* for det købte. Dette er under høringen blevet kritiseret af en række erhvervsorganisationer. Det er bl. a. anført, at reglen vil kunne føre til en betydelig nedsættelse af sælgerens krav, og at denne sanktion vil komme til at stå i et åbenbart misforhold til en eventuel strafferetlig sanktion i form af bødestraf.

Justitsministeriet kan tiltræde, at bestemmelsen om oplysningspligt ved indgåelse af forbrugerkøb, som ikke sker i henhold til en kontoaftale (lovforslagets § 8), så vidt muligt bør sikres overholdt gennem civilretlige sanktioner. Man finder imidlertid, at den af udvalget foreslåede ordning er for vidtgående, bl. a. fordi den ofte vil føre til, at køberen stilles langt bedre, end han med rimelighed